

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра мовної підготовки

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
КОМУНІКАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ: ВИКЛИКИ ХХІ СТОЛІТТЯ**

МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
до Міжнародного дня англійської мови в ООН
11 травня 2022 року

Одеса – 2022

УДК 351.74:005.57

Науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку комунікації в професійній діяльності правоохоронних органів: виклики ХХІ століття». (11 травня 2022, Одеса)

Матеріали Науково-практичної конференції до Міжнародного дня англійської мови в ООН *«Актуальні питання розвитку комунікації в професійній діяльності правоохоронних органів: виклики ХХІ століття»*

11 травня 2022 року. Одеса: ОДУВС, 2022. 169 с.

ЗМІСТ

Kornienko M.V. On the need to increase the level of culture of communication of law enforcement employees	6
--	---

УЧАСТЬ ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

Белоусова В.В. Професійна комунікативна компетентність працівників правоохоронних органів	8
Vasta V., Prenko Y. Aspects of professional-pedagogical communication in providing quality law education	11
Drapaliuk K. Some substantiations of future specialists' qualitative language training intensification	15
Косаревська О.В., Боксгорн А.В. Роль комунікативної компетентності в професійній діяльності працівника національної поліції України	18
Lisovska A. Emergency remote teaching in Ukrainian Universities	22
Новікова О.О. Особливості семантичної організації сучасних патріотичних рекламних текстів	25
Сабельникова Т.М. Володіння іноземними мовами – необхідний складник професійної компетентності правників	29
Ситько О.М. Важливість мовної підготовки курсантів у закладах вищої освіти МВС в контексті професійного спілкування	32
Тягнирядно Є.В. Англіцизми в українській мові	35
Царьова І.В. Розвиток військової лексики в сучасних Реаліях	39
Шаповаленко Н.М. Звертання різної тональності у комунікації правоохоронців	43
Ямчук П.М. Аксіологія мовно-культурної ідентичності (кілька міркувань про феномен Юрія Шевельова)	46

КУРСАНТСЬКО-СТУДЕНТСЬКА УЧАСТЬ

Альошин Д. Роль іноземної мови у професійній діяльності співробітників правоохоронних органів	49
--	----

Voitova D. In training of employees law enforcement authorities of Ukraine	53
Гаврилюк А. Особливості професійного спілкування працівників у сфері юридичної діяльності	56
Галамага Д. Діловодство як складова управлінської діяльності	59
Grytenko M. Current issues of English legal terminology	62
Гривцова В. Особливості перекладу англійської юридичної термінології	65
Domnykova V. Business communication in a foreign language	69
Жеребко В. Розвиток іноземної мови в діяльності правоохоронних органів	72
Зігангіров К. Англійська мова як засіб комунікації в діяльності правоохоронних органів України	75
Ivasyuk I. Important issues of English terminology	79
Khabieiev V. Business communication in a foreign language in the context of globalization	83
Кільмиченко І. English in the work of a lawyer: the importance, new method of learning	86
Корносюк Ю. Вплив слів іншомовного походження на юридичну термінологію	88
Косовський С. Застосування зарубіжного досвіду ефективної комунікації поліцейських (п'ятикрокова модель професійного переконання)	91
Kochetkov V. Communication skills for law enforcement professionals	95
Кравченко А. Важливість мовної підготовки майбутніх правоохоронців в сучасних реаліях	99
Кузнєцова К. Комунікативна деонтика правоохоронця	102
Лелека А. Іншомовна підготовка, як засіб формування професійної компетенції майбутніх правоохоронців	106
Lypchenko A. Methods of activating cognitive and communicative activities of higher education applicants	110
Мамчарук А. Правильність і точність як комунікативна ознака мовлення юриста	114

Майдановська А. Актуальність впровадження української мови у діяльність правоохоронних органів України	117
Медведева В. Використання англійської мови під час взаємодії з населенням	120
Михайлов Д. Англійська мова в діяльності підрозділів національної поліції України	122
Mykhailovska V. Current issues of English globalization	125
Набок К. Розвиток мови у сучасних реаліях	127
Нестеренко М. Форми правової комунікації правоохоронних органів	130
Оз І. Importance of communication skills for police officers	134
Павленко С. «Verbal judo» as a police practice that encourages officers to negotiate before shooting	137
Півторак А., Трачук Н. Розвиток мови: сучасні виклики	140
Побиванець С. Business communication in foreign language	143
Ройляну В. Глобалізація англійської мови	146
Степанюк К. Мовленнєвий етикет як елемент культури правоохоронців	149
Tsybko O. The problem of communication in a foreign language by law enforcement officers	152
Утвенко В. Передумови ефективності професійної діяльності юриста	155
Чупринюк О. Шляхи підвищення іншомовної професійної компетентності співробітників національної поліції України	158
Шевчук В. Обґрунтування необхідності вивчення іноземних мов співробітниками правоохоронних органів в умовах глобалізації	161
Шрамко Д. Розвиток юридичної лексикографії	164
Щербина Д. Поняття «діалект» та його особливості	167

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Гривцова В.

курсантка 107 взводу факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Одеський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Тягнирядно Є.В.

кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

У сучасній Україні зростає важливість питання щодо правильного перекладу юридичної термінології. Ця важливість зумовлюється тим, що невірно перекладений документ може призвести до неправильного тлумачення слів, або ж до розриву договору. Тому визначення основних проблем і труднощів, які

виникають під час перекладу з англійської мови на українську та навпаки, є досить актуальним питанням на сьогодні.

Загальнонауковими передумовами дослідження послужили ідеї Е. Вюстера, Д.С. Лотте, О.Д. Хаютіна, Ф.О. Нікітіної, В.Н. Петрової та інші, що зробили великий вклад у сферу термінології. Вивченням даного питання юридичного перекладу займаються такі науковці як С. Власенко, В. Карабан, В. Слепович, Л. Черноватий та інші. Варто зазначити, що юридичний переклад потрапляє в групу спеціалізованого перекладу і має специфічні риси технічного перекладу.

Насамперед потрібно зрозуміти, що ж таке юридичні терміни. В Енциклопедичному юридичному словнику зазначено, що юридичні терміни – це «словесні позначення державно-правових понять, за допомогою яких виражається і закріплюється зміст нормативно-правових розпоряджень держави» [1].

Вчена А. Загороднюк поділяє юридичні терміни на такі різновиди:

1. юридичні терміни повсякденного вжитку: *біженець, свідок, працівник; accomplice, accreditation;*
2. спеціальні юридичні терміни: *необхідна оборона, задоволення позову; promissory estoppel, replevin;*
3. спеціально-технічні терміни: *недоброякісна продукція, правила техніки безпеки, nonpatentable, nuclear-free* [2, с.54]

Термінознавство в цілому досліджується достатньо багато, але вирішенню проблеми це сприяє недостатньо. Сучасні вітчизняні термінологи значно глибше розробляють теорію терміна як мовного знака, теорію термінології як підсистему загальної літературної мови, ніж термінологи початку ХХ століття. На думку В. Перхача, наукова термінологія повинна характеризувалася такими чинниками: досконалістю та економністю. Під досконалістю розуміється логічна, чітка граматична структура, умотивованість термінів, під економністю – легкість у вивченні, її інформативність, стислість.

Також А. Загороднюк зазначила, що правнича термінологія є особливою системою, велика кількість понять якої в українській

мові перекладу мають чисельні відповідники (authority – влада, повноваження, авторитет, управління; law – законодавство, закон, право; jurisdiction – судочинство, підсудність, юрисдикція; case – ситуація, випадок, обставина, аргумент; power – повноваження, сила, право). Ці терміни можуть набувати різного значення в залежності і від загального змісту, і від конкретних обставин їх вживання [2, с. 55].

Питання про синонімію в термінології є суперечливим: чи взагалі потрібні синоніми, позитивним чи негативним є це явище. Синонімія в термінології сьогодні є явищем скоріш негативним, тому що кількість синонімів зростає, що не сприяє комунікативній оптимальності терміна. Однак мовознавці вважають, що уникнути багатозначності неможливо. Поряд із полісемією співіснує омонімія, яка виникає в більшості випадків між термінами.

У процесі перекладу терміну визначають два етапи: з'ясування значення терміну у контексті та переклад значення рідною мовою.

Головним прийомом перекладу термінів є переклад за допомогою лексичного еквіваленту.

Еквівалент – постійна лексична відповідність, яка точно співпадає із значенням слова. Терміни, які мають еквіваленти в рідній мові, відіграють важливу роль під час перекладу. Вони служать опорними пунктами у тексті, від них залежить розкриття значення інших слів, вони дають можливість з'ясувати характер тексту.

Коли говорять, що фраза на мові оригіналу та її переклад еквівалентні один одному, мається на увазі, їх семантична еквівалентність, тобто співвіднесеність з однією і тією ж предметною ситуацією. А.Д. Швейцер розрізняв два види семантичної еквівалентності – компонентний і денотативний.

Теорія закономірних відповідностей, запропонована в 1950 р. Я.І.Рецкером, є однією з перших теорій перекладу, створених в результаті вивчення текстів у перекладі (тексту оригіналу і тексту перекладу). Рецкер розрізняє три категорії закономірних відповідностей. Так, для перекладу окремих слів і словосполучень необхідно знайти:

1) існуючі в іншій мові однозначні еквіваленти – постійні відповідності,

наприклад, для власних назв, термінів, числівників, найменувань організацій, партій (Microsoft – «Майкрософт»);

2) варіантні контекстуальні відповідності – аналоги, отримані за допомогою вибору одного з синонімів, придатного для даного контексту, для

даного вживання слова або словосполучення в мові (to clear somebody of a criminal record – «знімати судимість»);

3) адекватні заміни – відповідності, обрані виходячи з цілого, тобто всі

види перекладацьких трансформацій.

Одним з найбільш поширених прийомів трансформації є калькування.

Калькування – це прийом перекладу лексичних одиниць оригіналу шляхом

заміни її складових частин – морфем або слів (у випадку стійких словосполучень) – їх лексичними відповідниками в мові перекладу. Сутність калькування полягає у створенні нового слова або сталого поєднання в мові перекладу, що копіює структуру вихідної одиниці. Наприклад: Grand Jury – «Велике Жюрі», Insolvenzverwalter – «банкротний управляючий», Magistrate's Court – «Магістратський суд».

Підводячи підсумки аналізу деяких класифікацій перекладацьких перетворень українських і зарубіжних дослідників можна зробити висновок про

те, що створення єдиної класифікації ускладнене тим фактом, що різні лінгвісти виділяють різну кількість прийомів перекладацької трансформації.

Крім того, важливо мати повноцінний опис системи таких відповідностей для конкретної пари мов, щоб максимально полегшити і прискорити роботу перекладача. Знання відповідностей допомагає перекладачеві швидко підібрати потрібний варіант перекладу в умовах, коли час, відведений на переклад обмежений.

Що особливо актуально при синхронному і усному послідовному перекладі.

Література

1. Енциклопедичний юридичний словник. Київ, 2001.
2. Загороднюк А. С. Труднощі юридичного перекладу англомовних термінів полісемантів українською мовою (на прикладі термінів "law", "body", "case", "regulation", "public" та "power"). Science and Education a New Dimension: Philology, I(3), 2013. С. 53–56.